

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ
Q Ə R A R

№ 6/3

Bakı şəhəri

14 fevral 2018-ci il

AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına
Şərqsünaslıq İnstitutunun 60 illik yubileyi haqqında

2018-ci ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunun yaranmasının 60 ili tamam olur.

AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutu (1967-1984-cü illərdə Yaxın və Orta Şərq xalqları İnstitutu) 1958-ci ildə Respublika Nazirlər Sovetinin qərarı ilə EA-nın digər institutlarında fəaliyyət göstərən müvafiq şöbə və qrupların əsasında yaradılmışdır.

İnstitutun ilk direktoru, görkəmli mənəşünas və mətnşünas alim, akademik Ə.Əlizadə (1958-1963) olmuşdur. Sonralar instituta akademik Əlisöhbət Sumbatzadə (1963-1970), akademik Həmid Araslı (1970-1981), akademik Ziya Bünyadov (1981-1986, 1988-1991, 1992-1997), professor Aida İmanquliyeva (1991-1992) kimi görkəmli alimlər rəhbərlik etmişlər. Hazırda isə akademik Gövhər Baxşəliyevanın rəhbərliyi altında institut öz fəaliyyətini davam etdirir.

1998-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin fərmanı ilə Şərqsünaslıq İnstitutuna akademik Ziya Bünyadovun adı verilmişdir.

AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutu uzun illər ərzində Şərq ölkələrinin dili, tarixi, mədəniyyəti, sosial-ictimai durumu ilə bağlı araşdırmalar institutun tədqiqat prioritetlərinə daxil edilmiş, bu istiqamətdə müvafiq kadrların hazırlanması üçün tədbirlər həyata keçirmiş, qlobal sivilizasiyalararası əlaqələr kontekstində Şərq cəmiyyətlərinin fəaliyyəti və ictimai-mədəni təkamülünün qanunauyğunluqlarının kompleks sosial-humanitar tədqiqi istiqamətində araşdırmalar genişləndirilmiş, İnstitutun əldə etdiyi elmi nailiyyətlərin əsasında Azərbaycan şərqsünaslıq elminin korifeyləri tərəfindən yaradılmış elmi məktəblər dayanmışdır.

İnstitutun hazırda Türkiyə, Rusiya, Almaniya, Hollandiya, İran, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Misir Ərəb Respublikası və s. ölkələrin universitet və elmi mərkəzləri, eləcə də Türk Tarix Qurumu ilə sıx elmi əlaqələri vardır. Son illərdə akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutu Rumıniyanın Babeş-Bolya Universitetinin Türkologiya və Mərkəzi Asiya Tədqiqatları İnstitutu, Neapol Şərq Universiteti, Türkiyənin Ərciyəz Universiteti, Niderlandın Beynəlxalq Sosial Tarix İnstitutu, Polşa Elmlər Akademiyasının Aralıq Dənizi və Şərq Mədəniyyətləri İnstitutu, Çinin Qansu vilayətinin İctimai Elmlər Akademiyası, Gürcüstanın İLİA Universiteti Şərqsünaslıq İnstitutu, Rusiya Elmlər Akademiyasının Şərqsünaslıq, Şərq Əlyazmaları və Dünya Ədəbiyyatı institutları və s. elm və təhsil müəssisələri ilə imzalanmış müqavilələr əsasında sıx əməkdaşlıq aparır.

Fəaliyyət göstərdiyi 60 il ərzində institut bir sıra ciddi elmi nailiyyətlər qazanmışdır.

İnstitutda elmi tədqiqat işləri aşağıdakı əsas istiqamətlərdə aparılır:

- Şərq ölkələrinin ictimai-siyasi, iqtisadi, mədəni inkişafının qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi;
- Şərq xalqlarının tarixi, filoloji, dini-fəlsəfi irsinin tədqiqi; yazılı abidələrin araşdırılması, tərcüməsi və nəşri;
- Şərq-Qərb sivilizasiyalararası münasibətlərinin öyrənilməsi;
- Azərbaycan və Şərq xalqlarının tarixi-mədəni əlaqələrinin tədqiqi;
- Müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə Şərq ölkələri arasında siyasi, iqtisadi, diplomatik və mədəni münasibətlərin araşdırılması və onlara dair proqnoz və tövsiyələrin işlənilib hazırlanması.

İnstitutunda hazırda 139 əməkdaş çalışır, onlardan 2 nəfəri AMEA-nın həqiqi üzvü, 12 nəfəri elmlər doktoru, 58 nəfəri isə fəlsəfə doktorlarıdır. Son illər ərzində institutda 600-dən çox monoqrafiya, məqalələr məcmuəsi və kitab, yeddi mindən çox elmi məqalə nəşr edilmişdir.

İnstitutun fəaliyyət göstərdiyi son dövr ərzində aparılan elmi tədqiqatların nəticələri 1240-dan artıq məqalədə, 126-dan artıq kitab və monoqrafiyalarda öz əksini tapmışdır.

İnstitutda “Şərq filologiyası məsələləri” məqalələr toplusu və “Azərbaycan Şərqsünaslığı” jurnalı nəşr olunur.

İnstitutun fəaliyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. İnstitut alimlərindən bir nəfəri Azərbaycan Dövlət mükafatına (akademik Ziya Bünyadov), üç nəfəri Hacı Zeynalabdin Tağıyev adına mükafata, bir nəfəri Abbasqulu Ağa Bakıxanov adına mükafata layiq görülmüşlər. Üç nəfərə Azərbaycanın Əməkdar Elm Xadimi fəxri adı verilmişdir.

AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunun 60 illik yubileyini nəzərə alaraq, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti **QƏRARA ALIR:**

1. AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunun 60 illik yubileyinə həsr olunmuş respublika səviyyəli konfrans keçirilsin.
2. AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutuna (AMEA-nın həqiqi üzvü Gövhər Baxşəliyevə) tapşırılsın ki, institutun 60 illik yubileyinə həsr olunmuş kitabın hazırlanması təmin edilsin.
3. AMEA-nın "Elm" Nəşriyyatına (Hafiz Abıyev) tapşırılsın ki, institutun tarixini və fəaliyyətini əks etdirən kitabın nəşri təmin edilsin.
4. AMEA-nın akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunun 60 illik yubileyi ilə əlaqədar əməkdaşların təltif edilməsi haqqında müvafiq dövlət orqanları qarşısında vəsatət qaldırılsın.
5. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyliyə həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi

akademik Rasim Əliyev

